

Občanská výchova

ročník	výsledky vzdělávání, žák:	učivo	průřezová témata
G3	<p>→ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>→ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>→ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>→ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády</p> <p>→ prozkoumá průběh a výsledky voleb v České republice, rozhodování občanů při volbách a jejich zapojování do veřejného politického dění, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>→ pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, zákony, různé typy smluv, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>→ na příkladech různých životních situací rozpozná porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit, přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>→ prozkoumá činnost státní správy a samosprávy při řešení životních situací občana a při řešení lokálních výzev a problémů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>→ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>→ na příkladech ze života občanů zhodnotí projevy ekonomické a politické integrace v Evropě a její výhody a nevýhody, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p> <p>→ kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>→ iniciuje společensky prospěšnou akci a zapojuje se do ní</p>	<p>obec, region, kraj, kulturní život</p> <p>mediální gramotnost</p> <p>vlast, právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství, Ústava ČR; složky státní moci, orgány a instituce, obrana státu</p> <p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy</p> <p>principy demokracie – rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, volby do zastupitelstev</p> <p>lidská práva – ochrana, dokumenty, šikana, diskriminace</p> <p>právní řád České republiky – orgány právní ochrany občanů, soudy; právní norma, předpis, publikování</p> <p>protiprávní jednání – trestní postizitelnost; korupce, doprava, duševní vlastnictví</p> <p>právní vztahy</p> <p>evropská integrace</p> <p>globalizace</p>	<p>→ rozhoduje nebo spolurozhoduje o věcech, které se ho dotýkají</p> <p>→ kriticky posoudí uplatňování demokratických principů ve třídě a školní samosprávě a formuluje návrhy podporující demokratické procesy</p> <p>→ zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí</p> <p>→ rozezná a vysvětlí, jak se konkrétní mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání společensky významného tématu</p> <p>→ rozezná hodnoty, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních, porovná je s hodnotami a postoji svého okolí a navrhne, jak předcházet rizikům působení masových a sítových médií</p> <p>→ rozpoznává příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají</p> <p>→ navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě</p> <p>→ zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích či zasažených konfliktem a navrhuje možnosti řešení založené na vzájemné solidaritě, respektujícím soužití a míru</p>

<p>G4</p>	<p>→ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>→ rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <p>→ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>→ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>→ vysvětlí tvorbu cen v tržním hospodářství z pohledu kupujícího a prodávajícího, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>→ používá základní ekonomické pojmy, které jsou aktuálně diskutovány ve veřejném prostoru, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p> <p>→ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>majetek, vlastnictví</p> <p>peníze, formy placení</p> <p>hospodaření – rozpočet, úspory, investice, úvěry, leasing, daně</p> <p>banky – operace, úročení, pojištění, investice</p> <p>tržní hospodářství – nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace</p> <p>trh práce – povolání, pracoviště, prostředky, požadavky, rovnost příležitostí</p> <p>profesní orientace – profesní informace, poradenské služby, kvalifikace, CV</p> <p>pohovor, nezaměstnanost, úřad práce</p> <p>zaměstnanec a zaměstnavatel</p> <p>podnikání</p>	<p>→ prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností</p> <p>→ vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě</p>
------------------	--	--	---